
Posudek diplomové práce

Autor/Autorka diplomové práce: **Bc. Markéta Malá**

Název práce: *Osudy francouzštiny jako jazyka diplomacie: Situace v ČR*

Vedoucí diplomové práce: Mgr. Tomáš Klinka, Ph.D.

Bc. Markéta Malá si za téma své diplomové práce vybrala aktuální a nelehkou otázku postavení francouzštiny jako jednoho z jazyků, který spolu se ztrátou statusu Francie jako velmoci musí bojovat o místo v globálně propojením světě. Postavení tohoto jazyka chce zkoumat na oblasti diplomacie, ve které francouzština opravdu historicky hrála důležitou, ne-li zásadní roli, o kterou však zejména v poválečném světě přišla. Pod tímto deklarovaným cílem práce však cítím i hlubší, problematizující téma, se kterým se autorka vnitřně vyrovnává – má cenu (se) francouzštinu učit? Je to stále jazyk, který má ve světě váhu?

Odpovídat na tyto otázky prizmatem postavení jazyka v diplomacii se mi zdá příhodné, byť zjednodušující, k čemuž se dostanu v závěru tohoto posudku (otázka 3). Celkově hodnotím volbu tohoto tématu jako dobrou, zároveň i obtížnou, neboť jako u každého aktuálního tématu se autorka bude potýkat s nedostatkem zdrojů a bude se muset pouštět do více či méně podložených spekulací. Jak se podařilo v této výzvě obstát Bc. Markétě Malé?

Autorka práci staví logicky, práci otevírá definicí pojmů a historickým vzhledem na francouzštinu ve svém zlatém období diplomatického jazyka číslo jedna i období pozdějšího ústupu. Ten nás logicky zavádí k úvahám o místě současné francouzštiny ve světě (kapitoly 4 a 5). Druhá část práce se zaměřuje na roli francouzštiny v České republice, autorka v ní zachovává strukturu z první části práce. Nejprve se věnuje otázce diplomatických institucí a následně statusu. Na závěr práce se autorka snaží zobecnit popsané skutečnosti ve výhledu na budoucí roli francouzštiny. Po stránce struktury jde tedy o práci logicky vystavěnou, kapitoly na sebe navazují.

Zpracování obsahu kapitol je pak poznamenáno cílem práce. Například kapitola o dějinách francouzského jazyka a diplomacii by mohla být svým rozsahem i desetinásobná, autorka se však snažila o uvedení těch skutečností, které jí dovolí postupovat v textu dál. Dle mého názoru se jí to vcelku povedlo. V první části práce mi spíše chybí větší zaměření na Českou republiku, které bylo asi způsobeno nedostatkem zdrojů. Jak se například projevovaly a projevují jednotlivé faktory ovlivňující status jazyka (počet mluvčích, prestiž, naučitelnost atd.) v ČR? Autorka se jim věnuje až v druhé části práce, zmínky o tom se však u těchto prvních kapitol nedočkáme.

Jako velmi zajímavou hodnotím část textu o Diplomatické akademii (včetně rozhovoru s osobou, která v ní působí). Je škoda, že autorka neměla přístup k více informacím ohledně této instituce. Stejně tak by bylo ideální získat názory na francouzštinu od studentů této instituce.

V závěru práce si cením otevřenosti, se kterou autorka popisuje možné scénáře, včetně negativních. Jaký je však její osobní názor?

Po formální i jazykové stránce práce splňuje požadavky kladené na tento typ textu. **Práci k obhajobě doporučuji** a mimo výše uvedené náměry připojuji tyto otázky:

- 1) Jak jste k práci sháněla primární literaturu a zdroje, jaké byly Vaše největší obtíže při zjišťování aktuálních informací o situaci francouzštiny v ČR?
- 2) V jedné z kapitol mluvíte o konkurenci mezi jazyky. Je tento konkurenční vztah přítomen i v rámci Evropské unie? Jaká je role francouzštiny zde, pokud ji porovnáme s ostatními oficiálními jazyky EU?
- 3) V jakých jiných „oblastech“ by šlo zkoumat postavení (jakéhokoli) jazyka na světové scéně, pomineme-li oblast diplomatických vztahů?

Dne 24. 8. 2015

Mgr. Tomáš Klinka, Ph.D.

